

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

АГРОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

_____ **В.А. Мазур**

« _____ » _____ **2018 р.**

П Р О Г Р А М А

**додакового вступного випробування
для здобуття ступеня магістра
за спеціальністю 203 «Садівництво та виноградарство»
спеціалізацією «Плодівництво»**

Програму підготували:

Дідур І.М. декан агрономічного факультету, к.с.-г.н, доцент,

Прокопчук В.М. завідувач кафедри садово-паркового господарства, садівництва і виноградарства, к.б.н., доцент,

Вдовенко С.А. д.с.-г.н., доцент кафедри садово-паркового господарства, садівництва і виноградарства,

Чернецький В.М. д.с.-г.н., професор кафедри садово-паркового господарства, садівництва і виноградарства,

Ткачук О.П. старший викладач кафедри екології та охорони навколишнього середовища к.с.-г.н.

Рекомендовано до видання Вченою радою Вінницького національного аграрного університету.

(протокол від «_____» _____ 20 ____ р. № _____)

Схвалено науково-методичною комісією Вінницького національного аграрного університету

(протокол від 20.02.2018 р. № 6)

Рекомендовано до видання Вченою радою агрономічного факультету

(протокол від 30.01.2018. № 7)

Схвалено навчально-методичною комісією агрономічного факультету

(протокол від 19.02.2018. № 7)

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Мета додаткового вступного випробування.....	5
2. Характеристика змісту програми.....	6
3. Вимоги до здібностей і підготовленості абітурієнтів.....	13
4. Порядок проведення додаткового вступного випробування.....	14
5. Структура екзаменаційного білета.....	15
6. Критерії оцінювання додаткового вступного випробування.....	16
7. Рекомендована література.....	17
ДОДАТКИ. Зразок виконання екзаменаційного завдання.....	18

ВСТУП

Спеціальність «Садівництво та виноградарство» відноситься до найбільш поширених специфічних категорій сільського господарства. За цією спеціальністю можуть навчатися особи, які мають базову освіту ступеня бакалавра з напрямку підготовки 6.090101 «Агрономія» з фаховим спрямуванням «Плодоовочівництво і виноградарство» або спеціальностей 201 «Агрономія» чи 203 «Садівництво та виноградарство». Окрім того на здобуття ступеня магістра за спеціальністю «Садівництво та виноградарство» спеціалізації «Плодівництво» можуть розраховувати випускники ступеня бакалавра інших спеціальностей, споріднених до агрономії. Саме для них розробляються додаткові вступні завдання.

Основою для визначення змісту додаткового вступного випробування є освітньо-професійна програма підготовки бакалавра за спеціальністю 203 «Садівництво та виноградарство».

Під час додаткового вступного випробування абітурієнти повинні показати рівень теоретичних знань з циклу фундаментальних та основних розділів спеціальних дисциплін.

1. МЕТА ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Метою додаткового вступного випробування є всебічна перевірка готовності бакалавра до засвоєння освітньо-професійної програми за ступенем магістра.

Завдання для додаткового вступного випробування студентів, які вступають на навчання для здобуття ступеня магістра зі спеціальності «Садівництво та виноградарство» спеціалізації «Плодівництво» містять базові питання з наступних основних дисциплін:

- Агрохімія;
- Агрофармакологія;
- Плодівництво;
- Овочівництво;
- Виноградарство;
- Помологія.

2. ХАРАКТЕРИСТИКА ЗМІСТУ ПРОГРАМИ

Питання, що виносяться на додаткове вступне випробування, складаються переважно з полегшених питань відповідних дисциплін, що дозволяє визначити рівень знань абітурієнтів та можливість їх навчання за ступенем магістра спеціальності «Садівництво та виноградарство» спеціалізації «Плодівництво».

Навчальна дисципліна **Агрохімія** включає такі розділи, що винесені на фахове випробування:

1. Проблеми та сучасний стан хімізації землеробства України. Баланс головних елементів живлення рослин.
2. Можливі причини відсутності або недостатньої ефективності дії добрив.
3. Принципи агрохімічного обстеження плодів, використання агрохімічних картограм.
4. Азотні добрива, їх форми, технологія виробництва, перетворення в ґрунтах та особливості застосування.
5. Фосфорні добрива, їх форми, перетворення в ґрунтах та особливості застосування.
6. Калійні добрива, їх форми, перетворення в ґрунтах та особливості застосування.
7. Комплексні добрива, їх характеристика, економічне та агрохімічне значення.
8. Органічні добрива, їх види хімічний склад та особливості застосування.
9. Мікродобрива, їх види та шляхи ефективного використання.
10. Методи хімічної меліорації кислих та засолених ґрунтів. Хімічні меліоранти, їх характеристики. Розрахунок доз хімічних меліорантів.
11. Методи розрахунку норм і доз добрив під прогнозований врожай с.-г. культур.
12. Значення органічних добрив у підвищенні урожайності с.-г. культур, покращанні якості с.-г. продукції, підвищенні родючості ґрунтів.
13. Принципи розподілу добрив (за їх нестачі) між культурами в польовій

сівозміні.

14. Принципи зберігання та змішування мінеральних добрив.

15. Роль органічної речовини ґрунту. Баланс гумусу в ґрунті. Шляхи вирішення проблеми дегуміфікації ґрунтів.

16. Роль та завдання системи застосування добрив, принципи її складання, показники ефективності використання добрив.

17. Особливості застосування добрив в умовах зрошення.

18. Роль добрив у формуванні якості урожаю. Наслідки застосування недостатніх та надлишкових кількостей добрив.

19. Хімічний склад рослин. Методи діагностики живлення с.-г. культур.

20. Вміст поживних речовин у ґрунтах: валові та рухомі форми, значення їх для живлення рослин та застосування добрив.

21. Бактеріальні препарати та рістактивуючі речовини, їх класифікація, властивості та особливості використання.

22. Технологія зберігання органічних, мінеральних добрив та хімеліорантів. Машина для транспортування та внесення добрив. Заходи зі зменшення втрат у процесі транспортування, зберігання та внесення добрив.

23. Екологічні аспекти використання добрив та рістактивуючих речовин.

Навчальна дисципліна **Агрофармакологія** включає такі розділи, що винесені на фахове випробування:

1. Принципи комплексного підходу до організації захисту рослин від шкідників та хвороб. Сучасна стратегія захисту рослин від шкідливих організмів.

2. Організаційно-господарський метод, його суть і значення. Принципи зонального характеру організації комплексних систем захисту рослин.

3. Селекційно-насінницький метод, його суть і значення. Підвищення ЕПШ на стійких сортах. Причини втрати сортами стійкості проти хвороб. Шляхи і заходи збереження стійкості сортів. Роль насінництва у зменшенні ураженості рослин хворобами і втрат сортами стійкості.

4. Набутий імунітет - інфекційний та неінфекційний. Вакцинація, хімічна імунізація рослин із застосуванням мікро- та макроелементів, ростових сполук,

антибіотиків, методу трансплантації.

5. Агротехнічний метод, його суть. Значення добрив, строків та способів сівби, систем обробітку ґрунту, підготовки посівного матеріалу. Роль сівозмін у захисті рослин, їх профілактична ефективність і значення в підвищенні ефективності інших заходів.

6. Біологічний метод захисту рослин від шкідливих організмів. Наукові основи та головні напрямки застосування паразитичних і хижих комах, кліщів, птахів, хвороботворних для шкідників мікроорганізмів, антибіотиків, мікробіопрепаратів.

7. Організаційно-законодавчі заходи та їх роль в організації комплексної системи захисту рослин. Категорії карантинних об'єктів та характеристика шляхів їх проникнення на сільськогосподарські угіддя. Головні оздоровчі та карантинні заходи і методи ліквідації осередків карантинних об'єктів.

8. Планування заходів захисту сільськогосподарських культур від шкідливих організмів. Основні фактори, які при цьому враховуються.

9. Оптимальні строки застосування хімічних засобів захисту рослин. Шляхи визначення доцільності застосування фунгіцидів. Поняття критерію порогової чисельності шкідників і рівнів ефективності ентомофагів.

10. Прогресивні способи застосування пестицидів та їх цілеспрямований підбір. Прийоми вибіркового застосування пестицидів і внутрішньо-рослинна терапія (токсикація) рослин та їх використання в інтегрованих системах захисту.

11. Заходи комплексної хімічного захисту рослин (бакові суміші пестицидів, сумісне застосування з мінеральними добривами, ретардантами, біопрепаратами та іншими біологічно активними речовинами) та їх практичне використання.

12. Застосування методів порушення росту і розвитку комах за рахунок речовин, які порушують онтогенез (інгібіторів синтезу хітину, аналогів гормонів та феромонів) в інтегрованих системах захисту рослин.

13. Механічний і фізичний методи, їх значення і випадки застосування. Прийоми механічного і фізичного методу. Застосування комбінованих пасток з

використанням світла, атрактантів на пристосуваннях для виловлювання шкідників.

14. Інтегровані системи захисту зернових колосових культур від шкідників, хвороб і бур'янів.

15. Інтегровані системи захисту кукурудзи та проса від шкідників, хвороб і бур'янів.

16. Інтегровані системи захисту озимого та ярого ріпаку, соняшнику від шкідників, хвороб і бур'янів.

17. Інтегровані системи захисту гороху та сої від шкідників, хвороб і бур'янів.

18. Інтегровані системи захисту цукрових буряків та картоплі від шкідників, хвороб і бур'янів.

19. Інтегровані системи захисту зерняткових та кісточкових плодівих культур від шкідників, хвороб і бур'янів.

20. Інтегровані системи захисту ягідних культур від шкідників, хвороб і бур'янів.

Навчальна дисципліна **Плодівництво** включає такі розділи, що винесені на фахове випробування:

1. Видовий склад плодівих рослин.
2. Виробничо-біологічні угруповання плодівих порід.
3. Морфо-біологічні особливості плодівих рослин. Закономірності їх росту і розвитку.
4. Організація розсадника садово-декоративних порід.
5. Розмноження плодівих та ягідних культур. Вирощування саджанців плодівих та ягідних культур.
6. Закладка плодівих насаджень.
7. Догляд за плодівими насадженнями. Збір та зберігання плодової продукції.
8. Закладка насаджень ягідних та малопоширених культур.
9. Догляд за насадженнями ягідних та малопоширених культур. Збір та зберігання продукції.
10. Цільовий сортимент плодівих рослин

11. Поняття виду та сорту у плодівництві
12. Облік ступеню і характеру підмерзання плодових культур
13. Морфо-біологічні властивості інтродукованих плодових рослин
14. Вимоги рослин до якості ґрунтів та кліматичних умов
15. Засоби механізації по обробітку ґрунті та посадки рослин. Підщепи плодових порід.
16. Сучасні мульчуючі та притіняючі матеріали
17. Спокій насіння і вплив цього фактору на його проростання
18. Догляд за щойно висадженими рослинами.
19. Система виробництва оздоровленого посадкового матеріалу плодово-ягідних рослин
20. Схеми формування штаблових садових форм.

Навчальна дисципліна **Овочівництво** включає такі розділи, що винесені на фахове випробування:

1. Значення, завдання овочівництва України.
2. Завдання овочівництва та шляхи їх вирішення.
3. Класифікація овочевих рослин.
4. Центри походження, їх роль у формуванні вимог овочевих рослин.
5. Періодичність росту овочевих рослин, значення її в народному господарстві.
6. Характеристика факторів довкілля, способи їх оптимізації у відкритому ґрунті.
7. Характеристика розмноження овочевих рослин.
8. Особливості насінництва однорічних, дворічних, багаторічних овочевих рослин.
9. Особливості насінництва перехресно- і самозапильних овочевих рослин.
10. Основи агротехніки насінництва
11. Особливості овочівництва захищеного ґрунту.
12. Способи обігрівання захищеного ґрунту.
13. Світлопроникні матеріали та їх використання у захищеному ґрунті.

14. Способи вирощування овочів у захищеному ґрунті.

15. Експлуатація споруд захищеного ґрунту.

Навчальна дисципліна **Виноградарство** включає такі розділи, що винесені на фахове випробування:

1. Походження і наукові класифікації сортів та видів винограду.

2. Біологія виноградної лози.

3. Обрізування виноградної лози і формування кущів.

4. Методики вивчення, описи та визначення сортів і видів винограду.

5. Сортіві районування і спеціалізації виноградарства.

6. Просування культури винограду в інші райони.

7. Підбір і використання сортів, як вихідний матеріал при селекції винограду.

8. Річний цикл виноградної рослини та фази її вегетації.

9. Розробка сортової агротехніки винограду.

10. Сучасне промислове виноградарство.

Навчальна дисципліна **Помологія** включає такі розділи, що винесені на фахове випробування:

1. Помологія як наука. Історія розвитку помології. Розвиток вітчизняної помології

2. Помологічна характеристика сорту

3. Покращення та оновлення сортименту плодово-ягідних культур

4. Розмноження сортів

5. Використання місцевих сортів. Інтродукція. Селекційне покращення.

6. Експедиційне вивчення сортів.

7. Первинне вивчення сортів.

8. Виробниче вивчення сортів.

9. Методика проведення сортовивчення.

10. Районування сортів.

11. Методи оцінки сортів плодових і ягідних культур за зимостійкістю

12. Будова плодів кісточкових культур, варіювання морфологічних, фізичних і біологічних ознак

13. Принципи органолептичної оцінки якостей плодів
14. Правила відбору типових зразків листя, пагонів, гілок, дерев, квіток і плодів для морфологічного опису
15. Морфологічні ознаки вегетативних частин плодових рослин.

3. ВИМОГИ ДО ЗДІБНОСТЕЙ І ПІДГОТОВЛЕНОСТІ АБІТУРІЄНТІВ

Програма додаткових вступних випробувань складена відповідно до Галузевих стандартів вищої освіти «Освітньо-професійної програми» ступеня магістра за спеціальністю «Садівництво та виноградарство» спеціалізації «Плодівництво».

Вимоги до додаткових вступних випробувань базуються на нормативних формах державної атестації осіб, які навчаються у навчальних закладах. На вступні випробування вноситься система умінь, що визначена Освітньо-професійною програмою. Зміст додаткових вступних випробувань базується на системі основних розділів нормативних навчальних дисциплін, що визначені «Освітньо-професійною програмою» підготовки фахівця за ступенем магістра.

Вступник ступеня бакалавра при вступі на ступінь магістра за спеціальністю «Садівництво та виноградарство» спеціалізації «Плодівництво» повинен:

знати:

- основні агрономічні закони;
- напрямки агрономічних наукових досліджень;
- загальні поняття про агрономію та її складові;

вміти:

- оперувати знаннями з агрономічних наук;
- вміти визначитись в напрямках агрономічних досліджень;
- застосувати основні агрономічні закони і вміти ними оперувати;

4. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Організація додаткового вступного випробовування здійснюється відповідно до Положення про приймальну комісію Вінницького національного аграрного університету.

5. СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТА

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АГРОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

_____ В.А. Мазур

« _____ » _____ 2018 р.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
для здобуття ступеня магістра на основі ступеня бакалавра за спеціальністю
203 «Садівництво та виноградарство» спеціалізацією «Плодівництво»

Варіант

Тестові завдання.

Завдання 1

Завдання

Завдання 25

*Шкала оцінювання за 100-бальною шкалою (від 25 до 100 балів),
кожне запитання 4 бали*

Затверджено на Вченій раді агрономічного факультету
Протокол №... від 20 р.

Голова фахової атестаційної комісії _____ доц. Дідур І.М.

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Критерії оцінки результатів тестування

Завдання	Бали
Тестові запитання (1-25)	По 4 бали за кожне
Максимальна сума балів	100

**Шкала оцінювання за 100-бальною шкалою (від 0 до 100 балів),
кожне запитання 4 бали.**

<i>БАЛИ</i>	<i>ОЦІНКА</i>
100-90	ВІДМІННО
85,5-75	ДУЖЕ ДОБРЕ
70,5-60	ДОБРЕ
60,5-50	ЗАДОВІЛЬНО
50,5-0	НЕЗАДОВІЛЬНО

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Агрохімія /За ред. М.М. Городнього – К.: Вища школа, 1995 – 562 с.
2. Вавилов П.П. и др. Растениеводство. М.: Колос, 1979.
3. Гордієнко В.П. і ін. Землеробство (навчальний посібник для вузів) – К.: Вища школа, 1991 – 268 с.
4. Городній М.М. Агрохімія: Підручник. – 4-е вид., перероблене та доп. – К.: Арістей, 2008 – 936 с.
5. Загальне землеробство: Підручник / За ред. В.О. Єщенка. – К.: Вища освіта, 2004 – 336 с.
6. Зінченко О.І., Салатенко В.Н., Білоножкота М.А. Рослинництво: Підручник / За ред. О.І. Зінченка – К.: Аграрна освіта, 2001 – 591 с.
7. Зінченко О.І. Кормовиробництво. К.: Вища школа, 1994 – 440 с.
8. Кравченко М.С., Царенко О.М., Міщенко Ю.Г. та ін. Практикум із землеробства (навчальний посібник). – К.: Мета, 2003 – 320 с.
9. Куян В.Г. Плодівництво. - Практикум.-Киев: Вища школа,1985. - 185с.
10. Справочник плодоовощевода/ Под ред.А.С. Болотских, а.а. Ильинского.- Харьков: Прапор, 1985. – 423с.
11. Шуян В.Г. Плодівництво .- К.: Вища школа, 1998. – 487 с.
12. Помологія: В 5 т. / За заг. ред. М.В.Андрієнка. – К.: Урожай, 1997 -2003.
13. Сорти для вашого саду / О.Д.Чиж, Т.Є.Кондратенко, В.І.Власов та інші. – К.: Вид. дім „Просвіта”, 1995. – 127 с.
14. Барабаш О.Ю., Цизь О.М., Леонтєв О.П, Гонтар В.Т. Овочівництво і плодівництво. – К.: Вища шк., 2000. – 503 с.
15. Дудник М.О., Коваль М.М., Гонтар В.Т. та ін. Виноградарство. – К.: Арістей, 2008. – 436 с.

ДОДАТКИ

ЗРАЗОК ВІДПОВІДІ НА ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

Варіант №

Номер завдання	Відповіді
1	
2	
3	
25	

_____ 201 р.
(дата)

(підпис студента)